

Door de aandacht in de media zijn reeds waarnemingen van vorig jaar uit verschillende delen van de regio gemeld, zelfs één van Texel, dus dit geeft hoop voor het welslagen van de actie! Uit dorpen van de Wieringermeerpolder en de gemeente Anna Paulowna zijn ook waarnemingen van de Vuurjuffer uit tuinvijvers van vorig jaar binnengekomen.

In mijn eigen tuin heb ik begin mei uit twee kleine tuinvijvertjes (met een oppervlakte van 0,5 m²) reeds vele Vuurjuffers zien uitkomen. Kennelijk maakt de grootte van de voortplantingsplaats voor deze soort niet uit.

Ook dit jaar zijn al diverse Vuurjuffer-waarnemingen uit Den Helder, Julianadorp en Wieringerwerf doorgegeven aan het meldpunt. Hopelijk volgen er meer!

René Manger
Vogelzand 2252
1788 GC Den Helder
e-mail: rmanger@wxs.nl

Gezocht: libellenkenners voor fort Abcoude

Het fort Abcoude maakt onderdeel uit van de stelling van Amsterdam en staat op de werelderfgoedlijst van de Unesco. Van het fort wordt een zo compleet mogelijke inventarisatie gemaakt van de flora en fauna. Zo zijn van vleermuizen via korstmossen tot pissebedden soortenlijsten gemaakt. Nu de libellen nog. Heb jij interesse om een paar keer rond het fort libellen te inventariseren?, neem dan contact op met dhr A. Sterk telefoon 0294-281984. Zijn werkgroep wil ook van de libellen een compleet soortenlijst. Wie zorgt er voor?

Michiel van der Weide
van Oldenbarneveltstr. 46
6512 AZ Nijmegen
024-3234189

Burengerucht: Duitsland

Onze Oosterburen mogen dan geen landelijke atlas van de verspreiding van libellen hebben, in de loop der jaren hebben ze de Europese (en zeker de Nederlandse) libellenstudie een belangrijke rol gespeeld. Wat is er op dit moment op libellengebied daar allemaal te beleven?

In 1979 is de Gesellschaft deutschsprachiger Odonatologen (GdO) opgericht. Sinds 1984 heeft de GdO diverse periodieken en andere zaken die vrij nauw op de Nederlandse situatie aansluiten. Hieronder een kort overzicht van recente zaken.

Libellula

Een artikelen tijdschrift: één à twee maal per jaar allerlei interessante zaken over midden-Europa. In het laatste nummer onder meer de volgende aardigheden.

Aanwijzingen voor een tweede voortplantingsgeneratie bij Tenger grasjuffer *Ischnura pumilio* en de Watersnuffel *Enallagma cyathigerum*. Eind augustus 1998 werden op een plasje verse individuen gevonden

bij een nieuw aangelegd plasje in Beieren dat pas 100 dagen ervoor onderwater was gelopen; mogelijk komt dit verschijnsel wel vaker voor stellen de auteurs. Parallel onderzoek aan de larven van *Gomphus vulgatissimus* op 10 Duitse locaties en één Franse. Larvenontwikkeling in warme ondiepe rivieren tweejarig (oa. in de 30 m brede opgestuwde Ems, 30 km ten oosten van de Nederlandse grens bij Enschede). In stromende wateren met een lagere temperatuur of in meren drie- tot vierjarig. Het klimaat of de breedtegraad leek niet van invloed op de ontwikkelingssnelheid.

Libellula Supplement

Een onregelmatige verschijnende bijlagen. De afgelopen jaren zijn er drie verschenen (per stuk te koop voor DM 15,-). In de toekomst zullen ze binnen het lidmaatschap van de GdO gaan vallen.

De eerste uitgave is van Heinrich Fliedner en gaat over de achtergronden van de wetenschappelijk namen van de Europese libellen. Als een Sherlock Homes heeft hij dit gegeven uitgezocht. Wat zijn bijvoorbeeld de achtergronden van de man naar wie de Zwervende heidelibel *Sympetrum fonscolombii* genoemd is en vele andere wetenswaardigheden.

De andere twee titels zijn verzamelingen van artikelen over Griekenland. Erg aardig voor wie in de regionen wel eens zijn vakantie doorbrengt. In het tweede Griekenland nummer wordt de vraag gesteld of de Zadelibel *Hemianax ephippiger* in Europa kan overwinteren of dat er, net als bij de Atalanta, altijd in het voorjaar dieren vanuit Afrika moeten komen die zich hier kunnen voortplanten. Aanwijzingen voor een terugtrek naar het zuiden is vooralsnog niet aangetoond

Libellennachrichten

Een A-5 mededelingenblad.

Andere recente Duitse uitgaven

Al ontbreekt een nationaal overzicht, van de regionale atlanten zijn er meerdere verschenen. Van Beieren en Baden-Württemberg zijn er pas een paar prachtig geïllustreerde libellen atlanten verschenen. Door Martin Ewers een Atlasje over "Die Libellen zwischen Weser und Ems", het gebied ten oosten Groningen en Drenthe. Te bestellen bij Landes Museum Natur und Mensch, Damm 38-44, 26135 Oldenburg, Duitsland; prijs DM 22,-

Interessant zijn verder CD-ROM's met een libellen literatuuroverzicht (Martin Schorr en Martin Lindeboom) en foto's van de Europese libellen (Jens Kählert in twee versies: een goedkopere van DM 98,- met alleen de beeldvullende foto's, een duurdere met ook nog grotere detailfoto's à DM 151,- adres: Rotkecklenweg 4, D-25712 Burg; in beide gevallen nog DM 7,- verzendkosten).

Marcel Wasscher
m.wasscher@broekhuis.nl